TDIU16 – Mekanismer

Hur fungerar en semafor?

Filip Strömbäck, Klas Arvidsson

LINKÖPING UNIVERSITY

Planering

Vecka	Fö/Se	Lab
13	Fö: C + Syscall (påsk)	C[1], halt, exit, console
14	-	console, filhantering
15	Fö: Sema, Se: Process	main, första processen
16	Fö: Lås, cond.	exec, exit
17	Fö: Implementation	exec, exit, wait
18	Fö: Deadlock	Synkronisering
19	-	Synkronisering, accesskontroll
20	Se: Deadlock + tenta	Synkronisering, accesskontroll
21	-	Synkronisering, accesskontroll

[1] lämpligt att demonstrera första passet

Repetition

Semafor

- Räknar tillgängliga resurser
- Väntar tills resurs finns
- Användning: invänta händelse

Lås

- Markerar om en variabel/datastruktur används
- Väntar till kritisk sektion är ledig
- Användning: skapa mutual exclusion

Condition

- Placerar låst tråd i vänteläge
- Väntar tills någon anropar `signal` eller `broadcast`
- Användning: invänta händelse

Hur är de implementerade?

Vi kommer huvudsakligen titta på lås idag.

- Samma idéer kan dock användas för att implementera andra primitiver, exempelvis semaforer.
- Samma typer av resonemang kan användas för att implementera synkronisering över nätverk (vi har dock andra byggstenar och antaganden då, se ex TDDD25).

Antag följande

```
struct lock l;

void foo() {
  lock(&l);

  /**
   * Godtycklig kritisk sektion.
   */

  unlock(&l);
}
```

Hur svårt kan det vara? (FEL)

```
struct lock { bool busy = false; };

void lock(struct lock *l) {
  while (l->busy)
    ; /* Vänta */
  l->busy = true;
}

void unlock(struct lock *l) {
  l->busy = false;
}
```

Hur svårt kan det vara? (OK?)

```
struct lock {
  bool busy = false;
  struct lock lock;
  struct condition cond;
};
void lock(struct lock *l) {
  lock_acquire(&l->lock);
  while (l->busy)
    cond_wait(&l->cond, &l->lock);
  l->busy = true;
  lock_release(&l->lock);
}
```

Hur svårt kan det vara? (OK?)

```
void unlock(struct lock *l) {
  lock_acquire(&l->lock);
  l->busy = false;
  cond_signal(&l->cond, &l->lock);
  lock_release(&l->lock);
}
```

Så, synkroniserat och klart!

Hur svårt kan det vara? (OK?)

```
void unlock(struct lock *l) {
  lock_acquire(&l->lock);
  l->busy = false;
  cond_signal(&l->cond, &l->lock);
  lock_release(&l->lock);
}
```

Så, synkroniserat och klart!

Vänta nu... Det är ju vi som implementerar `lock`...

Problem

- Ska förhindra *race conditions*
- Ska garantera deterministiskt resultat
- Innehåller någon typ av variabel/resurs, åtminstone *låst*/*upplåst*

  $\Rightarrow$ vi behöver synkronisering
- Vi kan dock inte använda lås/semaforer/etc.

Vad kräver vi?

- Ska förhindra *race conditions*
- Ska vänta effektivt
  - $\Rightarrow$ ingen *busy-wait*
  - $\Rightarrow$ placera på väntekö
- Ska fungera oavsett hur många CPU vi har

Formella krav

1. Mutual Exclusion
   - När en tråd är inuti en kritisk sektion kan inte andra trådar befinna sig i samma kritiska sektion.
2. Progress
   - Om en eller flera trådar begär tillgång till en tom kritisk sektion ska trådarna alltid besluta vilken som får tillgång till den kritiska sektionen inom ändlig tid.
3. Bounded Waiting
   - Om en tråd begär tillgång till en kritisk sektion och behöver vänta ska det finnas en gräns på antalet gånger som andra trådar får ”gå före” in i den kritiska sektionen. D.v.s. tråden ska få tillgång förr eller senare.

1: Ingen mutual exclusion

Om inte villkor 1: *mutual exclusion* är det som om vi inte hade synkroniserat alls, alltså väldigt dåligt!

2: Ingen progress

Utan villkor 2: *progress* kan *live-lock* uppstå.

Tänk dig två personer som går rakt emot varandra

- Båda stiger åt sidan åt samma håll för att låta den andra passera
- Båda stiger åt sidan åt andra hållet
- ...

Program skulle fortsätta i evighet, människor kan lösa problemet på annat sätt.

3: Ingen bounded waiting

Utan villkor 3: *bounded waiting* kan *starvation* uppstå.

Starvation händer då andra trådar alltid får gå före i väntekön, så att någon tråd kanske behöver vänta för evigt.

Kan leda till att en del av systemet aldrig får en chans att köra, och en del av systemet fryser.

Idé

Antag att vi har två trådar.

I stället för att ha en delad variabel:

- En variabel för varje tråd
- Ytterligare en variabel som berättar vems tur det är

- Släpps in om bara jag vill in, eller om det är min tur

Implementation

```
struct lock {
  // vilka trådar vill in i kritisk sektion?
  bool want_in[2] = { false, false };

  // vems tur är det att gå först?
  int turn = 0;
};

// tråd-id för nuvarande tråd
int ME();
// tråd-id för andra tråden
int OTHER();
```

Implementation

```
void lock(struct lock *l) {
  l->want_in[ME()] = true;
  l->turn = OTHER();

  while (l->want_in[OTHER()]
      && l->turn == OTHER())
    ; /* Busy wait */
}

void unlock(struct lock *l) {
  l->want_in[ME()] = false;
}
```

Fördelar

- Uppfyller villkoren för kritisk sektion
  - Mutual exclusion
  - Progress
  - Bounded waiting
- Kräver inget speciellt hårdvarustöd
- Fungerar för fler CPU (beroende på minnesmodell)

Nackdelar

- Fungerar endast för två trådar (går att utöka, men blir snabbt ohållbart)
- Busy wait i nuläget (går att lösa)
- Antar att läsningar och skrivningar till minnet beter sig som i koden
  - Stämmer inte på vissa arkitekturer
  - Stämmer inte då kompilatorn optimerar koden

Idé

OS använder interrupt för att göra trådbyten

- Om vi stänger av interrupt så kan inga trådbyten ske

$\Rightarrow$ ingen preemption

$\Rightarrow$ mutual exclusion!

Implementation (DÅLIGT)

```
struct lock {
  int old_level;
};

void lock(struct lock *l) {
  l->old_level = interrupt_disable();
}

void unlock(struct lock *l) {
  interrupt_enable(l->old_level);
}
```

Nackdelar

- Fördröjd hantering av avbrott
- För att undvika problem måste den kritiska sektionen vara mycket kort
- Ej tillgänglig från usermode
- Fungerar inte på multiprocessorer
- Uppfyller inte nödvändigtvis *bounded waiting*
- (var försiktig med optimeringar)

Fördelar

- Ger mutual exclusion på system med en CPU
- Måste användas för att synkronisera avbrottshanterare
  - Lås fungerar inte: avbrott kan avbryta den kritiska sektionen och försöka låsa ifrån samma tråd igen ⇒ låsets felhantering ger `PANIC`
  - Semaforer fungerar inte: avbrott kan avbryta den kritiska sektionen och anropa `sema_down` ifrån samma tråd igen ⇒ deadlock
  - Fundera noga på vilken eller vilka CPU som hanterar avbrott då multiprocessorsystem används!

Kombinera med busy flag (FEL)

```
struct lock { bool busy = false; };

void lock(struct lock *l) {
  int old = interrupt_disable();
  while (busy)
    ;
  busy = true;
  interrupt_enable(old);
}

void unlock(struct lock *l) {
  l->busy = false;
}
```

Trådbyte (Pintos)

```
// Trådbyte görs med avbrott avstängda
int old_level = interrupt_disable();

place_me_on_ready_queue();
switch_to_other_thread();

// Sätt på avbrott så fort tråden får fortsätta
interrupt_enable(old_level);
```

Väntekö (Pintos)

```
void lock(struct lock *l) {
  int old = interrupt_disable();
  while (busy) {
    add_to_wait_queue(&l);
    thread_block(); // Byt tråd
  }
  busy = true;
  interrupt_enable(old);
}
```

Väntekö (Pintos)

```
void unlock(struct lock *l) {
  int old = interrupt_disable();
  l->busy = false;
  struct thread *t = get_from_queue(&l);
  thread_unblock(t);
  interrupt_enable(old);
}
```

Idé

De flesta CPU:er tillhandahåller *atomiska operationer*.
Kan vi använda dem på något sätt?

- Atomiska operationer läser och/eller modifierar minnet på något sätt
- Hårdvaran garanterar att atomiska operationer inte avbryts av varandra
- Alltså: atomiska operationer ser inte halvklara effekter av andra atomiska operationer
- På X86 är även läsning/skrivning till minnet också atomärt (givet korrekt *alignment*, men se upp för optimeringar av kompilatorn)

Test and set

Instruktion ekvivalent med:

```
bool test_and_set(bool *flag) {
  lock_acquire(&global_lock);
  bool save = *flag;
  *flag = true;
  lock_release(&global_lock);
  return save;
}
```

Lås med test and set

```
struct lock { bool busy = false; };

void lock(struct lock *l) {
  while (test_and_set(&l->busy))
    ;
}

void unlock(struct lock *l) {
  l->busy = false;
}
```

Atomic swap

Instruktion ekvivalent med:

```
int atomic_swap(int *mem, int replace) {
  lock_acquire(&global_lock);
  int tmp = *mem;
  *mem = replace;
  lock_release(&global_lock);
  return tmp;
}
```

I C++: `exchange`

Lås med atomic swap

```
struct lock { int busy = 0; };

void lock(struct lock *l) {
  while (atomic_swap(&l->busy, 1) == 1)
    ;
}

void unlock(struct lock *l) {
  l->busy = 0;
}
```

Compare and swap (CAS)

Instruktion ekvivalent med:

```
int compare_and_swap(int *mem,
                     int compare,
                     int replace) {
  lock_acquire(&global_lock);
  int old = *mem;
  if (old == compare)
    *mem = replace;
  lock_release(&global_lock);
  return old;
}
```

I C++: `compare_exchange`

Test and set igen

```
int test_and_set(int *mem) {
  return compare_and_swap(mem, 0, 1);
}

int test_and_set(int *mem) {
  return atomic_swap(mem, 1);
}
```

Lås med compare and swap

```
struct lock { int busy = 0; };

void lock(struct lock *l) {
  while (compare_and_swap(&l->busy, 0, 1))
    ;
}

void unlock(struct lock *l) {
  l->busy = 0;
}
```

Mer komplexa operationer

```
void decrement_if_possible(int *value, int dec) {
  do {
    // 1: Read data.
    int orig = atomic_read(value);
    // 2: Modify data.
    int write = orig;
    if (write >= dec)
      write -= dec;
    // 3: Commit changes.
  } while (orig !=
      compare_and_swap(value, orig, write));
}
```

Andra operationer

X86 har också några ytterligare atomiska operationer som kan vara användbara, exempelvis:

```
atomic_add          x += y
atomic_sub          x -= y
atomic_increment    x++
atomic_decrement    x--
```

Se `https://gcc.gnu.org/onlinedocs/gcc-4.5.2/gcc/Atomic-Builtins.html` för mer info

Är atomiska operationer snabbare än lås?

Vi kan enkelt testa i `sum`!

Vilken lösning är bäst?

Är de atomiska operationerna tillräckligt kraftfulla för att synkronisera bankproblemet?

Filip Strömbäck, Klas Arvidsson

www.liu.se